

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з освітньої діяльності

 Оксана КОЛЯДА

« 28 » 08 2025 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Повна назва дисципліни (державною мовою)	Іноземна мова для ділового та наукового спілкування
Спеціальність	С1 - Економіка та міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Економіка
Рівень освіти	третій (доктор наук)
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс і семестр вивчення	1 курс: I та II семестри
Кількість кредитів ЄКТС	6
Розподіл годин	Практичні заняття <u>48</u> год. Самостійна робота <u>132</u> год.
Вид індивідуального завдання	Розробка англomовного наукового портфоліо дослідника, що включає: написання анотації до власної статті, створення профілю в ORCID/ResearchGate, підготовка тексту доповіді для міжнародної конференції та написання мотиваційного листа для стажування.
Форма підсумкового контролю	залік (I), екзамен (II)
Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=26491
Кафедра	Кафедра української мови і літератури, іноземних мов та перекладу ІФМК
Викладач	Іконнікова Марина Валеріївна
Контактна інформація викладача для консультацій	Ikonnikova@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Іноземна мова для ділового та наукового спілкування» спрямована на формування комплексної іншомовної компетентності здобувачів ступеня PhD, необхідної для успішної інтеграції у світовий науковий простір та міжнародне бізнес-середовище. Зміст курсу охоплює розвиток навичок академічного письма, зокрема підготовку наукових публікацій, анотацій та грантових заявок відповідно до міжнародних стандартів Scopus та Web of Science. Особлива увага приділяється культурі професійної комунікації, що передбачає підготовку до публічних виступів на конференціях, ведення наукових дискусій та опанування стратегій ділових переговорів.

Завдяки поєднанню мовної підготовки з використанням сучасних цифрових інструментів (AI-асистентів, бібліографічних менеджерів та наукометричних баз), курс забезпечує аспірантів-економістів необхідним інструментарієм для репрезентації результатів власних досліджень на міжнародному рівні та провадження ефективної професійної діяльності в умовах глобалізації.

Мета навчальної дисципліни:

формування у майбутніх докторів філософії стійкої системи мовних знань та професійних комунікативних навичок, необхідних для провадження самостійної науково-дослідної та ділової діяльності в англomовному середовищі. Курс спрямований на розвиток здатності аспірантів вільно презентувати результати своїх досліджень, вести аргументовану дискусію на міжнародних форумах та готувати якісні академічні тексти для публікацій у виданнях, що індексуються у базах Scopus та Web of Science. Кінцевою метою є забезпечення конкурентоспроможності молодого вченого через опанування інструментів глобальної комунікації, ефективного нетворкінгу та професійної етики дослідника.

Мета орієнтована на формування компетентностей

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті
ЗК 5. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного світогляду з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
СК 2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами

Очікувані результати навчання

РН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень із відповідного напрямку
РН 6. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях

Тематика* курсу:

I СЕМЕСТР: Academic Research & Communication in Economics

- 1 **PhD Research Identity & Ethics** / Наукова ідентичність та етика PhD (*Академічна етика та створення профілів (ORCID, ResearchGate)*)
- 2 **Conceptualizing Economic Research** / Концептуалізація економічного дослідження (*Формулювання наукової проблеми та гіпотез іноземною мовою*)
- 3 **Advanced Literature Review** / Поглиблений огляд наукової літератури (*Техніка 'Synthesis Matrix' для аналізу іноземних джерел*)

- 4 **Academic Integrity in Economics** / Академічна доброчесність в економіці
(Специфіка цитування економічних даних та уникнення плагіату)
- 5 **Writing an Abstract & Highlights** / Написання анотації та ключових тез (Фокус на
'Selling Points' вашої статті для закордонних журналів)
- 6 **Structuring a PhD Thesis Chapter** / Структурування розділу дисертації (Логіка
побудови підрозділів дисертації англійською)
- 7 **Data Commentary & Analysis** / Коментування та аналіз даних (Опис економічних
моделей та результатів економетричного аналізу)
- 8 **The Language of Visuals** / Мова візуалізації даних (Опис складних трендів,
кореляцій та економічних прогнозів)
- 9 **Scientific Networking & Bio** / Науковий нетворкінг та біографія (Складання
'Academic CV' та 'Cover Letter' до видавництва)
- 10 **Effective Conference Pitching** / Ефективна презентація на конференції (Виступ у
форматі '3-Minute Thesis')
- 11 **Handling Peer Review Feedback** / Робота з відгуками рецензентів (Мистецтво
відповіді на критику рецензентів)
- 12 **Pre-defense Simulation** / Моделювання попереднього захисту (Моделювання
захисту окремих положень дисертації)
- II SEMESTER: Business Excellence & Professional Discourse**
- 13 **Economic Policy & Global Trends** / Економічна політика та глобальні тренди
(Обговорення звітів МВФ, Світового банку, СОТ)
- 14 **The Art of Persuasive Pitching** / Мистецтво переконливого пітчінгу (Залучення
інвестицій або грантів для економічних проєктів)
- 15 **Strategic Business Negotiations** / Стратегічні бізнес-переговори (Крос-культурні
особливості ділових переговорів)
- 16 **Financial & Economic Reporting** / Фінансова та економічна звітність (Читання та
аналіз міжнародної фінансової звітності)
- 17 **Risk Management Discourse** / Дискурс управління ризиками (Обговорення
економічних ризиків та стратегій їх мінімізації)
- 18 **Policy Brief Writing** / Написання аналітичних довідок (Трансформація складних
даних у короткі рекомендації для уряду/бізнесу)
- 19 **Grant Proposal Writing** / Підготовка грантових заявок (Опис бюджету та
«Impact» дослідження для грантодавців (Erasmus+, Horizon))
- 20 **Professional Ethics & CSR** / Професійна етика та КСВ (Обговорення соціальної
відповідальності бізнесу (ESG-показники))
- 21 **Critical Thinking in Economics** / Критичне мислення в економіці (Дебати: аналіз
суперечливих економічних теорій)
- 22 **Digital Transformation in Economics** / Цифрова трансформація в економіці (Мова
цифровізації, Фінтеху та AI в економіці)
- 23 **Exam Preparation: Professional Speaking** / Підготовка до іспиту: Мовлення
(Моделювання професійної дискусії)
- 24 **Exam Preparation: Academic Writing** / Підготовка до іспиту: Письмо (Робота з
кейс-стаді та есе на економічну тематику)

Рекомендовані джерела:

Глосарій

(термінологічний словник)

1. Англо-український словник «Новітня лексика академічного дискурсу» з методичними рекомендаціями / автор-укладач та редактор Н.С. Молодча ; Нар. укр. акад. [загальноакад. каф. іноз.мов]. Харків : Вид-во НУА, 2021. 45 с.

2. Oxford Learner's Dictionary of Academic English. 2nd ed. Oxford : Oxford University Press, 2020. 416 p.

Електронні глосарії та словники

1. Academic Phrasebank. URL: <https://www.phrasebank.manchester.ac.uk/>.

2. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/>.
3. Macmillan Dictionary and Thesaurus. URL: <https://www.macmillandictionary.com/>.
4. TERMIUM Plus® : The Government of Canada's terminology and linguistic data bank. URL: <https://www.btb.gc.ca/term/en.html>.

Рекомендована література

Основна

1. Бондаренко Є.В. Академічне письмо: від теорії до практики : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Наш формат, 2022. 210 с.
2. Онуфрієнко Л.О. Англійська мова для наукового спілкування : підручник. Львів : Світ, 2023. 450 с.
3. Шевченко В.П. Аналіз наукового тексту та реферування : навч. посіб. Дніпро : ДНУ, 2024. 195 с.
4. Business English Handbook: Advanced Communication Skills. Cambridge : Cambridge University Press, 2023. 180 p.
5. O'Reilly S.B. English for Academic Purposes : a Comprehensive Guide. London : Macmillan Education, 2023. 320 p.
6. Oshima A. Academic Writing for Graduate Students : Essential Tasks and Skills. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2024. 280 p.
7. Skripak J.S., Tech V. Fundamentals of Business. Virginia Tech Publishing, 2023. 230 p.
8. Sweeney S. English for Academic Purposes. Advanced Level. New York : Cambridge University Press, 2022. 200 p.
9. Vicary, A. English for Academic Study: Grammar for Writing – Study eBook. Garnet, 2022. 185 p.
10. Wallwork A. English for Writing Research Papers. 3rd ed. Springer Nature, 2022. 380 p.

Додаткова

1. Academic English for Sustainability. Cambridge : Cambridge University Press, 2024. 200 p.
2. Cambridge English for the Future: Technology and Innovation. Cambridge : Cambridge University Press, 2024. 215 p.
3. Day J. Advanced Writing C1-C2 Self-Study Edition. Global ELT, 2022. 188 p.
4. English for Professional Leadership. Oxford : Oxford University Press, 2022. 192 p.
5. Impact: Social Communication in English C1-C2. Boston : National Geographic Learning, 2022. 210 p.
6. Jordan R.R. Academic Writing Course : a Complete Guide to English for Students and Researchers. 3rd ed. New York : Routledge, 2020. 416 p.
7. Kennedy B. Reed, Virginia T. Strategic Management. Virginia Tech Publishing, 2020. 127 p.
8. Keynote Advanced: Leadership and Influence. Boston : National Geographic Learning, 2022. 240 p.
9. Kochem T., Ghosh M.G., Compton L., Cotos E. Oral Communication for Non-Native Speakers of English. Iowa State University, 2020. 230 p.
10. McCarthy, M. English Vocabulary. Milton : Taylor & Francis Group, 2022. 164 p.
11. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use Advanced. 4th ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2020. 272 p.

12. Oxford Advanced Learner's Dictionary. 10th ed. [Електронний ресурс]. Oxford : Oxford University Press, 2022. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>.

13. Walker C. Advanced English for Academic Purposes. New York : Routledge, 2020. 210 p.

Статті викладачів:

1. Ikonnikova M.V. Some General Characteristics of Future Philologists; Professional Training at Ukrainian Universities. *Освітні обрії: науково-педагогічний журнал*. 2020. Т. 50, № 1. С. 206–212.

2. Іконнікова М.В., Співачук В.О. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі ЗВО. *Наукові інновації та передові технології*. К : Наукові перспективи. 2022. № 9 (27). С. 233–239.

3. Співачук В.О., Іконнікова М.В., Гурська А. Критичні відбору мережевих сервісів із урахуванням хмарних технологій для навчання студентів ЗВО. *Вісник науки та освіти (серія Педагогіка)*. 2023. № 3 (9). С. 538–553.

4. Іконнікова М.В., Співачук В.О., Жук Н.А. Використання сучасних технологій навчання та виховання для підвищення ефективності навченості студентів ЗВО. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 6 (24). С. 1017–1033.

5. Іконнікова М.В., Петрушенко О.О., Фридрих І. І. Формування академічного письма як компонента професійної іншомовної підготовки (для здобувачів освіти нефілологічних спеціальностей). *Педагогічна Академія: наукові записки*. №24. 2025.

Інформаційні ресурси

<https://www.bbc.co.uk/learningenglish> - **BBC Learning English: Business English** (спеціалізований розділ для ділової англійської мови).

<https://www.economist.com/> - **The Economist** (аналіз стилю написання економічних есе, статей провідного світового видання з економіки).

<https://scholar.google.com.ua/> - **Google Scholar** (пошукова система для доступу до повних текстів наукових публікацій за спеціальністю).

<https://www.coursera.org/specializations/academic-english> - **Coursera: Academic English** (ресурси для вдосконалення навичок академічного письма).

<https://www.ted.com/topics/economics> - **TED: Business & Economics** (виступи світових експертів для розвитку навичок професійного аудіювання).

<https://data.worldbank.org/> - **World Bank Open Data** (ресурс для пошуку та опису статистичних економічних даних англійською мовою).

<https://www.scopus.com/> - **Наукометричні бази (Scopus/WoS)** (доступ до світових джерел (через університетську передплату)).

<http://e-lib.uu.u> - **Електронна бібліотека Університету «Україна»** (доступ до локальних навчальних та методичних матеріалів).

Рекомендовані курси для поглибленого вивчення дисципліни (неформальна освіта):

Сертифікаційні програми (електронні курси)

Здобувачі освітнього ступеня доктора філософії мають право на визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти. Обсяг годин, який може бути зарахований, становить не більше 25% від загального обсягу дисципліни (45 годин / 1,5 кредиту ЄКТС).

Рекомендовані платформи та напрями курсів:

1. **Coursera / edX:** Спеціалізації з 'Academic English', 'English for Business and Entrepreneurship', 'Research Methodology in Economics'.
2. **British Council / FutureLearn:** Курси 'English for Academic Purposes' (EAP) або «Writing for Publication».

3. **Nature Masterclasses:** Спеціалізовані курси для дослідників ('Scientific Writing and Publishing').
4. **Prometheus:** Українська платформа з англомовними курсами щодо критичного мислення та підготовки наукових проєктів.

Система оцінювання результатів навчання:

Система оцінювання базується на накопиченні 100 балів за семестр. Основна частина (80 балів) охоплює обов'язкові види діяльності: відвідування занять, активність у дискусіях, виконання самостійних завдань та модульний контроль. Решта (20 балів) нараховується за вибіркові індивідуальні здобутки, як-от складання глосаріїв, публікація тез та виступи на конференціях англійською мовою. Додатково передбачено гнучкий механізм перезарахування балів: наявність сертифікату B2 покриває половину поточної роботи, а рівень C1 дозволяє отримати 90% балів за умови презентації одного наукового проєкту.

Накопичування рейтингових балів із навчальної дисципліни:

Вид контролю	Форми та види робіт	Макс. бали	Пороговий рівень (min)
Поточний контроль	Робота на заняттях та СР: усне опитування, письмові лексико-граматичні вправи, аналіз наукових текстів, виконання завдань для самостійної роботи.	30	18
	Індивідуальні завдання та МКР: модульна контрольна робота (тест/проєкт) — до 20 балів; підготовка презентації — до 10 балів.	30*	18
Підсумковий семестровий контроль	Іспит (Екзамен): тестування в електронному форматі (Moodle) та перевірка навичок говоріння/письма.	40	24
РАЗОМ		100	60

*Примітка: Для учасників науково-практичних конференцій передбачена можливість дострокового набору балів за індивідуальну роботу за такою шкалою:

Вид наукової активності	Стандартний бал	Англійською мовою
Підготовка тези конференції	10	15
Підготовка презентації до виступу	3	5
Виступ із доповіддю (теза + презентація)	5	10

Шкала оцінювання результатів навчання:

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 - 100	відмінно	5	зараховано	A	відмінно
82 - 89	добре	4		B	добре (дуже добре)
75 - 81	добре	4		C	добре
64 - 74	задовільно	3		D	задовільно
60 - 63	задовільно	3		E	задовільно (достатньо)
35 - 59	незадовільно	2	не зараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

1 - 34	незадовільно	2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	--------------	---	---	--

Політика курсу:

Політика курсу базується на принципах професійної етики, взаємоповаги та відповідального ставлення до результатів наукової праці. Фундаментальним правилом є суворе дотримання академічної доброчесності, що виключає будь-які форми плагіату, фабрикації даних або використання сторонньої допомоги під час контрольних заходів; будь-яке запозичення ідей чи текстів має супроводжуватися належним оформленням посилок згідно з міжнародними стандартами. Комунікація між викладачем та аспірантами здійснюється через офіційні університетські канали, як-от електронна пошта, платформа Moodle або погоджені месенджери, з дотриманням етики ділового спілкування та встановленого регламенту відповіді у робочий час.

Щодо відвідування занять, курс передбачає обов'язкову присутність здобувачів, проте у разі пропуску з поважної причини аспірант має право опрацювати матеріал самостійно та надати результати завдань для перевірки. Політика щодо термінів виконання робіт є доволі регламентованою: завдання, подані пізніше встановленого дедлайну без об'єктивних причин, підлягають зниженню оцінки, хоча за наявності підтверджених форс-мажорних обставин терміни можуть бути переглянуті в індивідуальному порядку.

Процедура оскарження оцінювання є прозорою та дозволяє здобувачу звернутися до викладача за роз'ясненнями або подати апеляцію згідно з університетським положенням, якщо він вважає отриманий бал необ'єктивним. Для стимулювання додаткових зусиль у курсі передбачена система бонусів, які нараховуються за особливу наукову активність, зокрема участь у міжнародних конференціях англійською мовою, публікацію статей у журналах категорій «А» чи «Б» або здобуття сертифікатів неформальної освіти, що дозволяє суттєво підвищити загальний рейтинговий бал.

Силабус відповідає змісту ОНП спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (а саме: відповідність назві дисципліни, кількості кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання).

Силабус затверджено на засіданні кафедри, протокол від « 26 » серпня 2025 р. № 1.

ПОГОДЖЕНО:

Директор Інституту філології
та масових комунікацій

Октябрина ЧЕМАКІНА
Ім'я ПРИЗВИЩЕ

В.о. завідувач кафедри української
мови і літератури, іноземних мов
та перекладу

Леся ДОМНІЧ
Ім'я ПРИЗВИЩЕ